

شرح بیماری

تاکی پنه به معنای تعداد تنفس بالا می‌باشد، تاکی پنه گذرای نوزادی، احتمالا اختلال تنفسی ناشی از تاخیر در باز جذب مایع باقی مانده از زمان جنینی در ریه‌ها است. این اختلال ممکن است با شروع زود هنگام تاکی پنه (تندی تنفس) همراه باشد که گاهی با توكشیدگی قفسه‌سینه یا ناله در هنگام بازدم و گه‌گاه سیانوز (کبودی) که با مقدار کم اکسیژن برطرف می‌شود، مشخص می‌شود. تندی تنفس ظرف چند روز پس از تولد خود به خود از بین می‌رود.

علائم

به دنبال بروز تاکی پنه زودگذر نوزادی علائم زیر در نوزاد مشاهده می‌شود:

تنفس سریع و زیاد به همراه تو کشیدن قفسه‌سینه در هنگام بازدم که بلافاصله بعد از زایمان شروع می‌شود و ممکن است با سیانوز یا کبودی همراه شود.

علل شایع

از عللی که در ایجاد تاکی پنه نوزادی دخالت دارند به موارد زیر می‌توان اشاره نمود:

- ☐ نوزادان بالغی که با سزارین متولد شده‌اند.
- ☐ نوزادانی که با ضعف تنفسی متولد شده‌اند.

عوامل خطر

از عواملی که در تاکی پنه زودگذر نوزادی به عنوان عوامل خطر محسوب می‌شود به موارد زیر می‌توان اشاره نمود:

- ☐ آسم و دیابت مادر (بدون دلیل واضحی برای آن)

عوارض احتمالی

از آنجایی‌که این بیماری معمولا چند روز پس از تولد خود به خود از بین می‌رود، بنابراین عارضه‌ای به همراه ندارد و مراقبت از نوزاد در حین ابتلا به آن

می‌تواند از بروز عوارض احتمالی این بیماری در آینده پیشگیری کند.

پیشگیری

جهت پیشگیری از تنفس تند گذرا در نوزادان اقدامات درمانی زیر را انجام دهید:

☐ پیشگیری از سزارین انتخابی تا قبل از اینکه سن بارداری به ۳۹ هفته یا بعد از آن برسد.

☐ انجام اقداماتی به منظور تسریع در بلوغ جنین در صورتی‌که قبل از هفته ۳۹ بارداری انجام زایمان ضروری باشد.

☐ ترک سیگار و الکل در دوران بارداری

☐ استفاده از رژیم غذایی سالم در بارداری

تشخیص

پزشک جهت تشخیص از اقدامات تشخیصی زیر استفاده می‌نماید:

☐ آزمایش‌های خون

☐ کشت خون

☐ سنجش اکسیژن خون

☐ تصویربرداری ساده قفسه سینه

☐ ممکن است از روش‌هایی مانند سونوگرافی ریه و یا

اکوکاردیوگرافی نیز برای بررسی بیمار استفاده شود.

درمان

پزشک با توجه به شدت بیماری اقدامات درمانی زیر را جهت بیمار انجام می‌دهد:

تنفس تند خفیف اغلب طی ۴ ساعت اول پس از تولد زمانی که باقیمانده مایع ریه بازجذب می‌شود بهبود می‌یابد.

در تاکی پنه متوسط بهبودی معمولاً ظرف دو الی سه روز صورت می‌گیرد.

درمان حمایتی است و شامل:

- بررسی گازهای شریانی خونی
- استفاده از مایع درمانی وریدی و یا دادن شیر از راه لوله
- ایجاد محیط آرام و بدون محرک
- با توجه به اینکه در این نوزادان احتمال ابتلا به عفونت نیز مطرح است، ممکن است به مدت حداقل ۴۸ ساعت از آنتی‌بیوتیک‌هایی مانند آمپی سیلین، جنتامایسین و ... استفاده می‌شود.

- حفظ دمای بدن نوزاد

در این بیماری ممکن است نوزاد به دستگاه کمک تنفسی (NCPAP): دستگاه تهویه با فشار مثبت وصل شود.

رژیم غذایی و تغذیه

رژیم غذایی را در نوزادی که دچار تنفس تند گذرا می‌باشد به صورت زیر تنظیم نمایید:

با توجه به اینکه این بیماران حرکات روده‌ای ضعیف دارند تغذیه از راه دهان را تا بهبود وضعیت تنفسی به تاخیر انداخته و با استفاده از مایعات داخل وریدی و یا دادن شیر از راه لوله تغذیه شوند.

در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟

در موارد زیر لازم است به پزشک مراجعه نمایید:

- چند روز بعد از ترخیص حتماً به پزشک متخصص نوزادان جهت پیگیری درمان مراجعه کنید.
- در صورت افزایش تعداد تنفس بیشتر از ۶۰ بار در دقیقه، به همراه تو کشیدن قفسه سینه در زمان بازدم و کبودی اندام‌ها

مرکز آموزشی درمانی سینا رضایی آشتیانی

واحد آموزش دفترپرستای

۳۰ تیر ۱۴۰۵